

European
Social
Network

Social Services
in Europe

Raport Roczny 2013

Inwestowanie w ludzi i społeczności lokalne

 www.esn-eu.org

Europejska Sieć Społeczna
wspierana jest przez
Komisję Europejską

Raport Roczny 2013

Inwestowanie w ludzi i społeczności lokalne

 www.esn-eu.org

Europejska Sieć Społeczna (ESN) zrzesza osoby planujące, zarządzające i realizujące publiczną pomoc społeczną, jak również pracowników organizacji nadzorujących lub jednostek badawczych. Wspieramy rozwój efektywnej polityki społecznej oraz rozpowszechniamy dobre praktyki w pomocy społecznej poprzez wymianę informacji i doświadczeń.

Najważniejsze wydarzenia w roku

2013 był kolejnym rokiem pełnym wyzwań dla służb społecznych w całej Europie, przez co ESN jest bardziej niż kiedykolwiek zaangażowany w poszukiwanie rozwiązań, tworzenie nowych partnerstw oraz promocję wymiany wiedzy.

Styczeń

- Otwarcie naszej nowej strony z Biblioteką Dobrych Praktyk (Practice Library) i Obszarem Członkowskim (Members' Area)
- Wizyta w Grecji, której celem była ocena wpływu oszczędności na służby społeczne

Luty

- Wkład w spotkanie zorganizowane przez IBM Cúram Research Institute w Australii
- Przyjęcie zalecenia Komisji Europejskiej "Inwestowanie w dzieci: przerwanie cyklu defaworyzacji"

Marzec

- Wymiana opinii z członkami ESN na temat Pakietu Inwestycji Społecznych oraz publikacja kilku komentujących go dokumentów

Kwiecień

- Przeprowadzenie razem z naszymi fińskimi członkami wiosennego seminarium "Wybór i kontrola dla korzystających z usług" w Helsinkach
- Wizyta w Portugalii, której celem była ocena wpływu oszczędności na służby społeczne
- Podzielenie się wiedzą praktyczną w trakcie spotkania Komitetu Ochrony Socjalnej na temat opieki długoterminowej

Maj

- Pierwsza ocena projektu ESN "Inwestowanie w służby pomocy dzieciom, poprawa wyników" w Dublinie
- Wkład w rumuńską konferencję Służb Społecznych w Cluj-Napoca

Czerwiec

– Organizacja 21. Europejskiej Konferencji Służb Społecznych “Zmienianie życia! Przekształcanie usług w zmieniającym się społeczeństwie” w Dublinie we współpracy z prezydentką irlandzką UE – Przewodniczący John Halloran zajął stanowisko współprzewodniczącego Europejskiej Grupy Ekspertów ds. Przejścia z Opieki Instytucjonalnej do Opieki Świadczonej na Poziomie Społeczności Lokalnej

Lipiec

– Wkład we francuską krajową konferencję na temat aktywnego włączania społecznego oraz zatrudnienia, która odbyła się w Bordeaux

Sierpień

– Stworzenie czteroletniej strategii ESN na lata 2014-2017

Wrzesień

– Organizacja ostatniego spotkania grupy roboczej ESN “Przywództwo, skuteczność i innowacyjność”
– Udział w przygotowaniu oceny “Najpierw godność – priorytety reformy usług opiekuńczych” w Szwecji

Październik

– Organizacja specjalnego wydarzenia w Rzymie w celu ogłoszenia terminu i miejsca 22. Europejskiej Konferencji Służb Społecznych
– Delegacja z ESN wzięła udział w konferencji prezydencji litewskiej w UE pt. “Zdrowie Psychiczne: Wyzwania i Możliwości”

Listopad

– Organizacja forum członkowskiego ESN w Brukseli
– Wkład członków ESN w Doroczną Konwencję na temat Biedy i Wykluczenia Społecznego

Grudzień

– Członkowie ESN (dyrektorzy służb pomocy dzieciom) podzielili się swoją wiedzą z uczestnikami Forum Praw Dziecka w Brukseli

List od Johna Hallorana Prezesa

Drodzy członkowie i przyjaciele ESN,

W naszym corocznym raporcie przyglądamy się naszej pracy w roku 2013, który podobnie jak wcześniejsze lata, stawał przed nami wyzwania związane z szukaniem sposobów na poradzenie sobie z rosnącymi potrzebami społecznymi w sytuacji, gdy maleją budżety na politykę społeczną. Z radością przywitaliśmy uruchomienie przez Komisję Europejską Pakietu Inwestycji Społecznych, który ponownie podkreślił rolę służb społecznych w usamodzielnianiu ludzi tak, by mogli "zrealizować w pełni swój potencjał w sferze społecznej i ekonomicznej." Moim zdaniem służby społeczne stoją za istotną częścią inwestycji w ludzi i społeczności lokalne, co powoduje, że powinniśmy wszyscy postrzegać się jako inwestorzy społeczni.

Podczas naszego wiosennego seminarium w Helsinkach razem z naszymi członkami przyglądaliśmy się temu, jak zapewnić osobom niepełnosprawnym możliwość wyboru oraz zapewnić im kontrolę nad swoim życiem, a w czasie jesiennych warsztatów w Brighton – zastanawialiśmy się nad wyzwaniami i możliwościami związanymi z problematyką starzenia się i opieki. Podjęliśmy również inicjatywę polityczno-badawczą w celu wniesienia wkładu we wdrożenie rekomendacji UE "Inwestowanie w Dzieci".

W ciągu tego roku miałem zaszczyt zostania współprzewodniczącym Europejskiej Grupy Ekspertkiej ds. Przejścia z Opieki Instytucjonalnej do Opieki Świadczonej na Poziomie Społeczności Lokalnej, co umożliwiło ESN zintensyfikowanie prac nad rozwojem opieki środowiskowej. Rok zakończył się udanym Forum Członków ESN w Brukseli, gdzie przyjrzelśmy się naszym osiągnięciom na przestrzeni ostatnich trzech lat i określiliśmy nasze priorytety na lata 2014-2017 w ramach odnowionego kontraktu z Komisją Europejską. Cieszymy się na perspektywę współpracy z Państwem w nadchodzących latach.

Z wyrazami szacunku,

John Halloran
Przewodniczący

Wybór i kontrola dla korzystających z usług Seminarium wiosenne

Ponad 100 delegatów, menedżerów służb społecznych, użytkowników usług i decydentów z 19 krajów spotkało się w Helsinkach w dniach 18-19 kwietnia, aby omówić sposób promocji wyboru i kontroli dla osób z niepełnosprawnością. Seminarium było współorganizowane przez członków ESN w Finlandii i prowadzone przez Stowarzyszenie Fińskich Władz Lokalnych i Regionalnych.

Pierwsza sesja seminarium wyznaczyła zarys sytuacji, jeśli chodzi o usamodzielnienie się w Europie. Delegaci usłyszeli od Jos Huysa z Katolickiego Uniwersytetu w Leuven w Belgii, samego korzystającego z usług: "Samodzielne życie oznacza, że chcemy dorastać w naszych rodzinach, chodzić do szkoły w okolicy, w której mieszkamy, pracować z zawodach zgodnych z naszym wykształceniem i zainteresowaniami oraz zakładać nasze własne rodziny". Ioannis Dimitrakopoulos z Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej stwierdził, że aby człowiek mógł przejąć kontrolę nad swoim życiem potrzebny jest szereg czynników, a w szczególności: opieka środowiskowa, wsparcie w podejmowaniu decyzji i większa niezależność finansowa, oraz upowszechnienie inicjatyw jej dotyczących w zatrudnieniu, edukacji, polityce i służbie zdrowia.

Na seminarium przedstawiono lokalne i regionalne dobre praktyki dotyczące promocji wyboru i kontroli: ewaluacja Systemu Osobistych Asystentów w Wiedniu pokazała, jak wsparcie osobiste pomaga ludziom niepełnosprawnym brać udział w życiu społecznym, nadal mieć dostęp do pracy i żyć bardziej samodzielnie. Inny przykład dotyczący systemu voucherów na wsparcie osobiste w Szwecji pokazało w jaki sposób korzystający z usług mogą wpłynąć na jakość usług poprzez wybór ich dostawców.

Delegaci usłyszeli także o zaangażowaniu klientów: Tom Raines i Jude Wells z projektu "Prawo do kontroli" Manchester Area Partnership w Wielkiej Brytanii przedstawili koncepcję "koprodukcji", a Timo Kallioaho z Finlandii wyjaśnił, jak stał się ekspertem poprzez swoje doświadczenia, dzięki czemu obecnie zapewnia wsparcie innym osobom z problemami ze zdrowiem psychicznym. Martin Rullis z Łotwy dzielił się swoim doświadczeniem na temat jak udało mi się z powrotem zacząć uczestniczyć w życiu społecznym dzięki działaniom ośrodka opieki dziennej i programu wspomaganego zatrudnienia.

Wdrażanie usamodzielnienia zależy od różnych struktur pomocy społecznej, kultury i polityki, jak również stosunkiem pomiędzy prawem dostępu do usług, a możliwościami finansowymi. Delegaci zgodzili się, że służby społeczne mogą promować wybór

i kontrolę poprzez:

- utworzenie systemu wyboru usług z szeregiem różnych opcji, który powinien być oparty na osobistych potrzebach korzystającego z usług,
- utworzenie usług skierowanych do jednostki, które dostarczają informacji i wsparcia niezbędnych do podejmowania decyzji przez osoby niepełnosprawne,
- rozwijanie szerszego partnerstwa z innymi sektorami w celu włączenia kwestii wyboru i kontroli do głównego nurtu ich działań,
- zmiana postaw wobec osób niepełnosprawnych, które umożliwią utworzenie bardziej usamodzielniających ich struktur.

Wszystkie przykłady praktyki prezentowane na seminarium można znaleźć w naszej Bibliotece Bobrych Praktyk: www.esn-eu.org/practice-library

Nasz raport "Niezależne życie: dokonywanie wyboru i kontrola nad rzeczywistością" można znaleźć w dziale Publikacje na stronie www.esn-eu.org/publications

"Gdy zacząłem pracować z innymi ludźmi, zobaczyłem, że ich życie i wybory były inne, niż w przypadku ludzi niepełnosprawnych intelektualnie. Aby samemu podejmować decyzje, musimy dysponować wiedzą".
Martins Rullis, korzystający z usług z Łotwy

Przywództwo, Skuteczność i Innowacyjność Grupa Robocza

2013 był bardzo aktywnym drugim rokiem dla grupy roboczej ESN dla menedżerów służb społecznych w rządach lokalnych i regionalnych. Przedyskutowano fakty dotyczące takich spraw, jak: odpowiedź na kryzys ekonomiczny i trudności z nim związane, innowacyjność, badania i praktykę opartą na dowodach; służby publiczne w partnerstwie; przywództwo i zarządzanie personelem.

W ciągu roku członkowie grupy roboczej spotkali się trzykrotnie w celu podzielenia się studiami przypadków dotyczących efektów kryzysu w Europie i przedyskutowania ich z ekspertami pod kątem partnerstwa służb publicznych, przywództwa i zarządzania personelem oraz unijnej polityki inwestowania społecznego.

Kryzys: wpływ i reakcje 25-26 marca, Brighton

Na swoim pierwszym spotkaniu członkowie grupy podzielili się doświadczeniami w kwestii reagowania na kryzys w swoich krajach. Różnice widoczne pomiędzy 6 studiami przypadków wynikały ze stanu gospodarki, trendów demograficznych, poziomu rozwoju usług oraz struktury władz lokalnych i regionalnych.

W niektórych częściach Niemiec ze względu na dobrą sytuację ekonomiczną możliwe było przyspieszenie inwestycji w pomocy społecznej. W Finlandii presja ekonomiczna połączona ze starzeniem się społeczeństwa wpłynęły na konieczność reformy i zmian w służbach, które już wcześniej znalazły się wysoko na liście priorytetów inwestycyjnych. Włochy wciąż borykają się z dramatycznym podziałem Północ-Południe, różnicami w zamożności, poziomie pomocy społecznej i zdrowotnej, obecnie pogłębionymi przez gwałtowne zmniejszenie dotacji państwowych dla regionów.

W Hiszpanii od czasu kryzysu, z uwagi na utratę pracy i zadłużenia gospodarstw domowych wzrósł popyt na pomoc społeczną, podczas gdy system dotacji pomocy społecznej został zmniejszony. Słowacja kontynuuje proces przechodzenia od instytucjonalnych do środowiskowych systemów pomocy, podczas gdy Słowenia racjonalizuje lokalne struktury swojego państwa opiekuńczego. Grupa uznała, że służby społeczne nie mogą działać samodzielnie, lecz powinny budować partnerstwo z innymi służbami publicznymi oraz interesariuszami.

Usługi publiczne: wspólny program

29-30 maja, Londyn

Drugie spotkanie grupy w tym roku zgromadziło ekspertów

do spraw edukacji, opieki zdrowotnej i zatrudnienia. Służby te mogą różnić się pomiędzy sobą regulacjami prawnymi czy kulturą zawodową, ale zasadniczo mają wspólny cel: poprawę warunków życia obywateli. Katarzyna Kubacka z OECD podkreśliła wkład edukacji, w szkole i poza nią w społeczeństwo – na przykład lepszy stan zdrowia i większe zaangażowanie obywatelskie.

Dyrektor EuroHealthNet Clive Needle skoncentrował się z kolei na nierównościach w zakresie zdrowia, zwracając uwagę, że systemy ochrony zdrowia w większości krajów są w rzeczywistości skupione się na leczeniu chorób, a nie na promowaniu kapitału zdrowia. "Osoby poszukujące zatrudnienia, oprócz braku pracy, stawiają czoło mnóstwu innych problemów", mówił Matthias Schulze-Böing z Niemieckiego Stowarzyszenia Centrów Pracy. Podkreślał, że klienci mogą między innymi potrzebować pomocy w opiece nad dziećmi, poradnictwa psychologicznego - społecznego, porad w kwestiach zadłużenia, odwyku narkotykowego oraz pomocy w problemach mieszkaniowych. Grupa uznała, że menedżerowie służb społecznych powinni przejąć inicjatywę w promowaniu pomocy społecznej na poziomie lokalnym jako cenny partner dla edukacji, opieki zdrowotnej i zatrudnienia.

Przywództwo i zarządzanie 9-10 września, Bruksela

Na ostatnim spotkaniu uczestnicy wysłuchali opinii gościa - Jo Cleary, której organizacja, Krajowa Akademia Umiejętności Pomocy Społecznej, opracowała Plan Ramowy Cech Przywódczych dla służb społecznych. Powiedziała grupie, że przywództwo jest niezbędne dla realizacji reform w pomocy społecznej, poprawy jakości usług i uczynieniu ich bardziej skoncentrowanymi na jednostce. Członkowie grupy roboczej przyznali, że nie jest to łatwy czas na bycie menedżerem służb społecznych: jest on łącznikiem między pracownikami, którzy znajdują się pod presją i stoją w obliczu cięć na pomoc społeczną, a politykami, którzy ustalają kierunek działań. Jest on również

głównym przedstawicielem swojego działu wobec (innych) usługodawców, osób korzystających z usług, a nawet prasy. W tych trudnych czasach członkowie grupy odczuli, że w należy utrzymać ich rolę jako realnych przywódców: aby udowodnić wszystkim, że menedżerowie wiedzieli, że to trudny czas, ale nadal starają się jednoczyć ludzi i znaleźć pozytywne rozwiązania na przyszłość.

Kolejne kroki

Mandat grupy roboczej skończy się w 2013 r. stworzeniem czterech dokumentów roboczych, ale grupa będzie kontynuować działalność jako Grupa Referencyjna ds. Zarządzania Publicznego Służb Społecznych w ramach ESN.

“Argumentowałbym za pojmowaniem planowania społecznego jako strategii sprawnego zarządzania środkami: pomogłoby to zidentyfikować potrzeby ludzi na każdym z obszarów oraz stworzyć usługi przystosowane do zaspokojenia tych potrzeb”.

Guido Kläser, Dyrektor Służb Społecznych, Zdrowia i Gospodarki Mieszkaniowej miasta Erfurt, Niemcy

Investowanie w służby pomocy dzieciom, poprawa wyników Ocena

ESN uruchomiło trzyletnią inicjatywę polityczno-badawczą w celu wniesienia wkładu we wdrożenie zalecenia Komisji Europejskiej "Investowanie w dzieci: przerwanie cyklu defaworyzacji" opublikowanej w lutym. Pierwszą fazą projektu była niezależna ocena przeprowadzona przez delegacje z czterech krajów, która odbyła się 15 maja w Dublinie.

Delegaci pracowali nad analizą polityk narodowych oraz uwarunkowań prawnych w swoich krajach porównując je do zaleceń Komisji Europejskiej. Reprezentowali oni agencje pomocy dzieciom, ministerstwa, gminne służby pomocy dzieciom oraz NGO zajmujące się dostarczaniem usług dla dzieci z Irlandii, Francji, Szwecji oraz Bułgarii.

Spotkanie rozpoczęła Frances Fitzgerald, irlandzka minister Dzieci i Młodzieży. Omówiła ona zmiany, które zachodzą w Irlandii w obszarze opieki nad dziećmi i ochrony dziecka, włączając w to zmiany w konstytucji mające na celu zapewnienie dzieciom praw jako jednostkom, a nie tylko jako części rodziny. Minister zachęcała także do inwestycji w infrastrukturę służb, "zwłaszcza jeśli chodzi o bardziej dostępną i tańszą opiekę subsydiowaną, gdyż istnieją dowody wskazujące

na to, że ten typ inwestycji przynosi o wiele lepsze rezultaty, niż bezpośrednie wypłaty pomocy pieniężnej."

Julius Op de Beke z Komisji Europejskiej wskazał kluczowe elementy zalecenia Komisji, jeśli chodzi o obszary, w które należy inwestować, aby zwiększyć dostęp do zasobów, usług dla dzieci oraz ich partycypację. Stwierdził, iż "dzieci potrzebują dostępu do usług, które są niezbędne do ich rozwoju, takich jak edukacja i opieka przedszkolna, opieka zdrowotna czy pomoc mieszkaniowa."

Profile czterech krajów, które wzięły udział w spotkaniu umożliwiły wgląd w ich uwarunkowania prawne i polityczne w następujących pięciu obszarach, których dotyczy zalecenie Komisji: wczesna opieka nad dziećmi, opieka zdrowotna, pomoc mieszkaniowa oraz ochrona dzieci. Pewne luki ujawniły się we wszystkich krajach, między innymi:

- potrzeba większej dostępności usług,
- brak współpracy pomiędzy instytucjami,
- brak ewaluacji wyników działania,
- brak jasnego określenia praw dziecka względem praw rodziny,
- potrzeba lepszego monitorowania potrzeb w celu wsparcia planowania.

Uczestnicy dyskutowali także na temat możliwych sposobów pokonania tych słabości oraz

zgodzili się, iż niezbędna jest lepsza współpraca pomiędzy instytucjami na poziomie krajowym i lokalnych, jak również pomiędzy różnymi służbami. Drugi etap projektu rozpocznie się w roku 2014. Weźmie w nim udział kolejne pięć krajów UE.

Odwiedź naszą Bibliotekę Dobrych Praktyk i zapoznaj się z praktycznymi przykładami dotyczącymi pomocy dzieciom i rodzinom www.esn-eu.org/practice-library

"Kiedy zacząłem swoją pracę jako pracownik socjalny w Irlandii, 90% dzieci wymagających opieki żyło w systemie opieki instytucjonalnej. Cieszę się, że udało nam się odwrócić tę proporcję".

Paul Harrison, Szef Polityki i Strategii, Państwowa Służba Zdrowia, Irlandia

Starzenie się i opieka: wyzwania i szanse w służbach społecznych Warsztat

Bazując na ostatnich działaniach ESN na polu starzenia się i opieki, członkowie ESN - kierownicy i pracownicy publicznych służb społecznych, służby zdrowia oraz organizacji badawczych i zajmujących się zasobami ludzkimi - spotkali się 25 października w Brighton na jednodniowym spotkaniu warsztatowym w celu określenia, jakie powinny być przyszłe priorytety rozwoju usług dla osób starszych.

Dyskusje koncentrowały się na wyzwaniach i szansach dotyczących wspierania aktywnego i zdrowego starzenia się oraz włączenia socjalnego z udziałem pomocy społecznej oraz opieki zdrowotnej, zwłaszcza w ramach opieki domowej. ESN zaprosił jako gości ekspertów działających w Europejskim Partnerstwie Innowacyjnym na rzecz Aktywnego i Zdrowego Starzenia się, które zebrało wiele projektów finansowanych przez UE w jedne ramy rozwoju wzajemnej nauki oraz tworzenia zasad postępowania.

Francesca Avolio z Regionalnej Agencji Opieki Zdrowotnej z Puglii we Włoszech wyjaśniła, jak wygląda proces wymiany informacji dotyczącej opieki zintegrowanej w Europie. Joan Martin z rady hrabstwa Louth w Irlandii opisał przyjazną dla osób starszych strategię wprowadzoną w Louth bazującą

na bezpośrednim włączeniu w nią osób starszych. Stwierdził on, że "to właśnie podejście holistyczne tworzy środowisko przyjazne dla każdego. Polityka przyjazna dla osób starszych zaczyna się w kołysce i trwa aż do końca życia."

Członkowie ESN podkreślali, że lokalny dialog na temat odpowiedzialności za planowanie sposobu postępowania z osobami starszymi mógłby pomóc w stworzeniu nowych sieci społecznych pomiędzy społecznościami, rodzinami oraz służbami. Zauważyli oni także potrzebę zróżnicowania zasobów ludzkich, w tym pracowników opieki, personelu medycznego, migrantów, wolontariuszy i opiekunów rodzinnych, jako że każda z tych grup wykonuje inne zadania. Mimo tego zarówno opiekunowie profesjonalni, jak i ci nieformalni często nie są wystarczająco doceniani zarówno finansowo, jak i społecznie. Delegaci podkreślali też, że przyszłościowe planowanie rozwoju zasobów ludzkich oraz zarządzanie zróżnicowanymi typami opiekunów może zapewnić obecność właściwych ludzi we właściwym czasie we właściwym miejscu.

W programie spotkania znalazła się również kwestia wspólnego celu pomocy społecznej i opieki zdrowotnej – oraz ich wpływu na dobrostan osób starszych. Uczestnicy warsztatu zgodzili się, że zasada stawiania potrzeb osób korzystających z pomocy przed wszystkimi innymi powinna być podstawą

integracji świadczonych usług. Dyskutowano także na temat takich typów wsparcia, by osoby objęte pomocą mogły jak najdłużej pozostać w swoich domach, np. rozwijając ich umiejętności. ESN zajmie się bliżej kwestiami dotyczącymi aktywnego starzenia się, zasobów ludzkich, opieki zintegrowanej oraz domowej w naszej dalszej pracy z członkami ESN, interesariuszami oraz osobami korzystającymi z pomocy.

"Często mówimy oddzielnie o nas i o osobach starszych. Mimo tego sprawy, o których mówimy teraz będą nas dotyczyć, ponieważ sami będziemy osobami starszymi. Nie wiem, czemu nadal budujemy duże domy opieki – w końcu nie chcielibyśmy w nich mieszkać".

Angelika Rosenberger-Spitzy, specjalista ds. osób starszych, Wiedeński Fundusz Społeczny, Austria

Dublin 2013: Zmianie życia! Przekształcanie usług wraz ze zmieniającym się społeczeństwem - 21. Konferencja Europejskich Służb Społecznych

Jak zmienić kształt świadczonych usług po to, aby odmienić życie wszystkich obywateli? Pytanie to było głównym tematem zorganizowanej w dniach 17-19 czerwca w Dublinie tegorocznej Konferencji Europejskich Służb Społecznych. Została ona zorganizowana przez Europejską Sieć Społeczną (ESN) w partnerstwie z irlandzką prezydencją Unii Europejskiej, a udział w niej wzięło 360 delegatów z 32 krajów.

W ciągu trzech inspirujących dni konferencji Dublin stał się centrum dyskusji na temat przekształcania usług w zmieniającym się społeczeństwie. Ekspert z różnych branż dzielili się swoją wizją i prosili publiczność o przemyślenie usług będących odpowiedzią na dzisiejsze wyzwania: wpływ kryzysu gospodarczego, skutki zmian demograficznych; pragnienie stworzenia podejścia bardziej skoncentrowanego na jednostce. Niewątpliwie reformy wymagają przywództwa politycznego i zawodowego, nowego partnerstwa oraz aktywnej roli obywateli i społeczności lokalnych.

Solidarność i spójność społeczna w otwartej, wielokodusznej i współzależnej Europie

Konferencję otworzył prezydent Irlandii, Michael D. Higgins, który podkreślił wagę kluczowych założeń projektu europejskiego – spójności i solidarności: "Nadszedł czas na polityki skierowane na społeczeństwo, które bazują na teorii normatywnej. Polityki, których nam trzeba, wymagają wsparcia demokratycznego, które pojawi się jedynie, gdy istnieć będzie wspólne poczucie solidarności w Europie. Solidarność ta wymaga ponownego potwierdzenia naszego oddania wspólnym wartościom, uznania wagi spójności społecznej i naszego przywiązania do wizji otwartej, hojnej i współzależnej Europy."

Zmiana społeczna, inwestowanie w przyszłość

Podczas pierwszej sesji plenarnej konferencji Minister Ochrony Społecznej Irlandii Joan Burton przedstawiła osiągnięcia w obszarze polityki społecznej w trakcie irlandzkiej prezydencji UE, podkreślając "absolutną konieczność brania pod uwagę szeroko rozumianego wymiaru społecznego w podejmowaniu decyzji dotyczących gospodarki". Minister Burton podkreśliła rolę inwestycji społecznych w służbach społecznych, jako dostarczycieli wystarczającego

i podtrzymywalnego zabezpieczenia społecznego, zwiększając tym samym szanse ludzi na branie udziału w życiu społecznym, przyczyniając się do dalszej integracji usług, inwestując w dzieci oraz ludzi młodych, jak również zwiększając poziom samodzielności ludzi niepełnosprawnych.

Jan Truszczyński, dyrektor generalny ds. edukacji, szkoleń, kultury i młodzieży w Komisji Europejskiej, mówił na temat edukacji jako głównego czynnika zapobiegającego wykluczeniu i biedzie. Z tego powodu Komisja wzywa Państwa Członkowskie do promowania wysokiej jakości edukacji dla wszystkich, z naciskiem położonym na redukcję zjawiska wczesnego opuszczania systemu szkolnego, polepszenia wyników edukacji uczniów niepełnosprawnych oraz polepszenia jakości i dostępności edukacji i opieki dla dzieci w okresie wczesnego dzieciństwa. Truszczyński zwrócił szczególną uwagę na konieczność współpracy pomiędzy różnymi służbami, jeśli chodzi o promocję edukacji i opieki dla dzieci w okresie wczesnego dzieciństwa oraz ograniczeniu zjawiska wczesnego opuszczania systemu szkolnego. Podkreślił w szczególności to, że "konieczne są strategie międzysektorowe, aby

połączyć ze sobą działania szkół i uniwersytetów z tym, co mogą zaoferować inne sektory czy służby - takie jak zatrudnienie, praca socjalna, zdrowia, finanse, wymiar sprawiedliwości, pomoc mieszkaniowa i pomoc społeczna.”

Tworzenie partnerstw w społeczności, opiece zdrowotnej, pomocy mieszkaniowej i technologii

Dokonując przeglądu planu ramowego działania na rzecz bardziej sprawiedliwego i zdrowszego społeczeństwa, Sir Michael Marmot, autor przeglądu społecznych determinantów zdrowia dla europejskiego WHO, podkreślił rolę synergii pomiędzy zdrowiem i determinantami społecznymi. Położył on nacisk zwłaszcza na potrzebę zapewnienia każdemu dziecku możliwości jak najlepszego startu w życie, stworzenia możliwości uczciwego zatrudnienia dla wszystkich oraz zdrowych i trwałych miejsc i społeczności: “Jednostki są ważne, podobnie jak społeczności lokalne, ale niezbędne są także służby społeczne.”

W trakcie inspirującej przemowy, Cormac Russell, dyrektor zarządzający Nuture Development w Irlandii, podkreślił potrzebę przeniesienia uwagi “z tego, co jest złe na to, co jest silne” w celu skoncentrowania

się na mocnych stronach jednostek. Według Russella, zmiana społeczna jest efektem działania dwóch narzędzi: systemu publicznego, z jego instytucjami i usługami oraz społeczności lokalnej.

Jak służby społeczne zarządzają technologią i jak powinny ją wykorzystywać? Chris Worman, dyrektor rozwoju programu z TechSoup Global, powiedział delegatom, że dane mogą zostać użyte w celu polepszenia dostępu do usług oraz zwiększenia produktywności. Wskazał na potencjał mediów społecznościowych jako sposobu komunikacji z opinią publiczną oraz uczynienia służb społecznych bardziej przejrzystymi. Prezentacja ta spowodowała następującą reakcję jednego z delegatów: “Następnymi ważnymi dla instytucji ludźmi, których zatrudnienie mogą być nie osoby znajdujące się na służbach społecznych, ale eksperci zajmujący się danymi.”

Inwestycje społeczne: narzędzie do przekształcania życia i zwiększania efektywności usług

Ostatnia dyskusja okrągłego stołu wywołała stymulującą debatę na temat sposobów, w jakie krajowi decydenci i menedżerowie służb społecznych mogą wykorzystać nowy dyskurs inwestycji społecznych

w celu zapewnienia jak najlepszych rezultatów dla osób korzystających z usług oraz ogółu obywateli.

Przewodniczący ESN John Halloran rozpoczął dyskusję od refleksji na temat podobieństw pomiędzy Pakietem Inwestycji Społecznych oraz lokalnymi studiami przypadków z ostatnich prac ESN, w tym – traktowanie klientów jako “współtwórców” usług przez włączanie ich do procesu oceny ich własnych potrzeb i zwracanie uwagi na wspólne rozwiązywanie problemów – przekształcanie usług tak, by były oparte bardziej na zapobieganiu, rehabilitacji i usamodzielnieniu w ramach społeczności, niż na instytucjach całodobowych czy szpitalach – większa integracja pomiędzy lokalnymi instytucjami w celu uniknięcia duplikowania działań i łączenie funkcji administracyjnych takich, jak kadry czy działy IT – szersze użycie systemów elektronicznych i technologii w celu zarządzania obciążeniem przypadkami oraz monitorowania wydatków i przychodów na klienta lub na jednostkę

Dublin 2013: Zmianie życia! Przekształcanie usług wraz ze zmieniającym się społeczeństwem - 21. Konferencja Europejskich Służb Społecznych

Warsztaty interaktywne

W programie konferencji znalazły się 24 warsztaty prezentujące innowacyjne praktyki z całej Europy i dające delegatom możliwość przedyskutowania szerokiej gamy czynników, które mogą przekształcić życie klientów lub zmienić kształt usług.

Inwestowanie w dzieci i rodziny

Dostępne i efektywne służby społeczne zajmujące się dziećmi i rodzinami stanowią jeden z kluczowych problemów dyskutowanych podczas tegorocznej Konferencji Europejskich Służb Społecznych. Szwedzka gmina Botkyrka zaprezentowała swój plan ramowy wspólnej pracy służb społecznych i szkół. Szkoły są w nim traktowane jako ważny zasób w pracy służb społecznych, jako że zagrożone dzieci spędzają znaczną część czasu w środowisku szkolnym.

Wspieranie osób młodych

La situazione dei giovani
Sytuacja młodych osób bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu lub szkoleniu zawodowym (NEET) to szczególnie palący problem Europy. Warsztat poprowadzony

przez niemiecką Federalną Agencję Zatrudnienia, nowego członka ESN, posłużył zaprezentowaniu planu ramowego dotyczącego tego, jak lokalne agencje zatrudnienia dla osób młodych, lokalne urzędy pracy oraz służby społeczne mogą zaoferować młodym ludziom dostosowane do ich indywidualnych potrzeb wsparcie w celu ułatwienia ich integracji zawodowej i społecznej.

Poza niepełnosprawnością

Szereg warsztatów zajmował się sposobem, w jaki służby i społeczności lokalne mogą współpracować z ludźmi niepełnosprawnymi i cierpiącymi na problemy psychiczne w celu zapewnienia im odpowiedniej sytuacji życiowej. Stowarzyszenie Dyrektorów Służb Społecznych Cymru z Walii zaprezentowało wieloagencyjny projekt, którego

“Solidarność obywatelska oraz spójność społeczna to wartości, które muszą być pielęgnowane i podtrzymywane jako samodzielne kluczowe cele do osiągnięcia.”

prezydent Irlandii, Michael D. Higgins

“Instytucje nie mogą samodzielnie zapewnić bezpieczeństwa publicznego czy radzić sobie z problemami samotności; po prostu nie jesteśmy w stanie poradzić sobie z tym sami. Potrzebujemy społeczności, potrzebujemy ludzi zachowujących się jak obywatele.”

Cormac Russell, dyrektor zarządzający Nurture Development, Irlandia

celem jest zabezpieczenie praw osób niepełnosprawnych, skuteczniejsze zapobieganie problemom i raportowanie nadużyć dzięki dzieleniu się na poziomie lokalnym informacjami i zasobami przez służby społeczne, policję oraz wymiar sprawiedliwości.

Aktywne starzenie się i opieka

Opieka zdrowotna i służby społeczne zajmujące się osobami starszymi potrzebującymi opieki znalazły się dzięki tegorocznej konferencji w świetle reflektorów. Warsztat zorganizowany przez przedstawicieli rządu Katalonii dał impuls to promowania lokalnych pilotażowych partnerstw pomiędzy służbą zdrowia a pomocą społeczną, których celem było rozpropagowanie dobrych praktyk opartych na dowodach w całym regionie.

22. Konferencja Europejskich Służb Społecznych odbędzie się w dniach 7-9 lipca w Rzymie. Jej tematem będzie "Inwestowanie w ludzi i społeczności. Włączenie społeczne i rozwój społeczny". Dowiedz się więcej na www.esn-conference.org

Wszystkie przykłady dobrych praktyk z konferencji znajdują się w naszej Bibliotece Dobrych Praktyk: www.esn-eu.org/practice-library

"Jeśli jest jedna rzecz, która ma zasadnicze znaczenie dla społeczeństw, to jest nią zdrowie. Opieka zdrowotna jest jednym z czynników, ale tylko jednym z nich. To, co pracownicy służb społecznych robią w swojej pracy jest niezwykle istotne dla stanu zdrowia społeczeństwa."

Sir Michael Marmot, dyrektor University College London Institute of Health, Wielka Brytania

"Mimo, że jasno widoczny jest wzrost liczby osób wymagających takich usług, zbyt mało uwagi przywiązuje się do znaczenia i wartości pracowników opieki."

Juan Menéndez-Valdés, dyrektor Eurofunduszu

"Skoncentruj się na zasobach, które masz, a nie na tym, czego ci brakuje."

Jukka Lindberg, przewodniczący Stowarzyszenia Dyrektorów Socjalnych, Finlandii

Dzielenie się wiedzą i doświadczeniem Praca z członkami ESN

W ciągu całego roku ESN wspierał swoich członków w ich staraniach dotyczących wymiany wiedzy w trakcie spotkań zarówno na poziomie lokalnym, jak i krajowym, dając im w ten sposób możliwości dzielenia się przez nich swoimi doświadczeniami oraz uczenia się od innych.

Rozwój Służb Społecznych w Kosowie Brighton i Londyn, 22-23 stycznia

Podczas wizyty zorganizowanej przez ESN, delegaci z Ministerstwa Pracy i Pomocy Społecznej Kosowa spotkali się z ekspertami z zakresu służb społecznych w Zjednoczonym Królestwie, w tym z przewodniczącym ESN Johnem Halloranem w celu przedyskutowania możliwości współpracy. W Londynie odwiedzili oni Centrum Wiedzy o Zasobach Ludzkich (Centre for Workforce Intelligence), nowego członka ESN, gdzie Rhidian Hughes zaprezentował model planowania dotyczący zasobów ludzkich w sektorze pomocy społecznej i opieki zdrowotnej. Spotkanie z badaczami z London School of Economics rzuciło światło na finansowanie oraz zapewnienie usług pomocy społecznej na poziomie lokalnym w Anglii. W Brighton delegaci odwiedzili spółdzielnię socjalną, która zapewnia stałą pracę oraz szkolenia dla osób niezamożnych. Na spotkaniu z pracownikami Instytutu

Studiów nad Zatrudnieniem mieli oni także okazję usłyszeć o rozwoju brytyjskiego państwa opiekuńczego oraz o ostatnich zmianach w polityce dotyczącej rynku pracy Zjednoczonego Królestwa.

Integracja Opieki Zdrowotnej i Pomocy Społecznej w Szkocji Crieff, Zjednoczone Królestwo, 14-15 marca

ESN wzięło udział w seminarium zorganizowanym przez Association of Directors of Social Work, które miało na celu przedyskutowanie różnych podejść do integracji opieki zdrowotnej i pomocy społecznej w Zjednoczonym Królestwie i Europie. Członkowie ESN - Andrew Lowe z Scottish Borders Council oraz Alexis Jay z rządu Szkocji zaprezentowali swoje poglądy na to, jak należy tworzyć wysokiej klasy liderów w partnerstwach jednostek opieki zdrowotnej i pomocy społecznej. Przewodniczący ESN John Halloran wskazał na europejską perspektywę omawianego problemu, podkreślając rolę Pakietu Inwestycji Społecznych dla wsparcia integracji służb dzięki promocji bardziej efektywnych i podtrzymywanych systemów ochrony społecznej w całej Europie.

30 lat decentralizacji we Francji Angers, Francja, 26-27 marca

W kongresie wzięli udział reprezentanci samorządu i rządu, uniwersytetów, instytutów oraz stowarzyszeń. Zajmowali się oni pytaniami na temat tkanki społecznej, wzmocnieniu pozycji

klientów oraz różnorodności pomocy społecznej. Wydatki na pomoc społeczną ponoszone przez francuskie departamenty wzrosły gwałtownie w szeregu obszarów (zasitek dla poszukujących pracy, dzieci pozostające w systemie opieki, mieszkania socjalne) w ciągu ostatniej dekady a nawet dłużej, co stoi w kontraście do spadających wpływów i powoduje rzeczywistą obawę o podtrzymalność tego modelu pomocy. Na konferencji przewodniczący ESN John Halloran mówił o przyszłości służb społecznych w Europie w świetle kryzysu. Zazaczył on, że "wasza debata łączy się z podobnymi spotkaniami waszych kolegów z całej Europy na temat tego, jak można byłoby zmienić umowę społeczną, a my staramy się zapewnić, by wartości społeczne nie zostały utracone, ale by zyskały one dodatkową siłę w nadchodzącym dziesięcioleciu."

Ocena polityki wobec bezdomności w Dublinie Dublin, 4-5 kwietnia

Podczas czwartej edycji oceny HABITACT, uczestnicy z dziesięciu miast analizowali dubliński model "Droga do domu" i porównywali go z innymi lokalnymi modelami, ze szczególnym uwzględnieniem Edynburga, Espoo, Bukaresztu, Amsterdamu, Odense i Bolzano. W spotkaniu wzięło udział trzydziestu przedstawicieli europejskich gmin i organizacji, w tym trzech członków ESN: Daniela López Muñoz ze Wspólnoty Autonomicznej Galicji; Alexeja Paoli z miasta Bolzano we Włoszech oraz Chrisa

Kuypers z LCGW w Holandii. Dyskusje koncentrowały się na polityce opartej na dowodach, porozumieniach opartych na konsensusie, ocenie potrzeb oraz ewaluacji wyników, podejściach skoncentrowanych na jednostce oraz opartych na zarządzaniu przypadkiem, jak również na podejściach opartych na szybkim zapewnieniu miejsca zamieszkania.

Regiony Europy w obliczu kryzysu – Szczyt Zgromadzenia Regionów Europy Paryż, 17 maja

Szczyt zgromadził 250 decydentów z instytucji europejskich, rządów narodowych i samorządów, jak również reprezentantów biznesu i bankowości. Martial Milaret, skarbnik ESN, został poproszony o podzielenie się wiedzą zdobytą podczas pracy ESN nad wpływem kryzysu oraz odpowiedziami służb społecznych na niego. Podkreślił on, iż w wielu krajach krótkoterminowe oszczędności (np. redukcje zatrudnienia) oraz długoterminowe reformy strategiczne (np. skoncentrowanie się na zapobieganiu i rehabilitacji) były podstawową odpowiedzią służb społecznych na presję finansową. Szczególny nacisk położył on na stałe próby rozwinięcia i utrzymania usług środowiskowych skoncentrowanych na jednostce.

Służby Społeczne w Rumunii: Rola partnerstwa w rozwoju lokalnych usług społecznych Cluj-Napoca, Rumunia, 27-28 maja

Międzynarodowa konferencja służb społecznych, zorganizowana przez Departament Służb Społecznych i Służby Zdrowia Cluj-Napoca we współpracy z Europejską Siecią Społeczną (ESN), zgromadziła szereg delegatów z Rumunii i Europy w celu podzielenia się informacjami o zakończonych sukcesem partnerstwach w rozwoju lokalnych usług społecznych. Członkowie ESN tacy jak Christian Fillet z Belgii, Philip Cotterill z Wielkiej Brytanii, Chris Kuypers z Holandii oraz Erika Stark z Rumunii podzielili się swoimi doświadczeniami z pracy w partnerstwach. Kolejne przykłady partnerstw w rozwoju lokalnych usług społecznych przedstawiły Fundacja Społeczeństwa Otwartego, Fundusz Rozwoju Narodów Zjednoczonych i Europejska Sieć Społeczna. Prezentacja traktowała również o efektywności użycia funduszy europejskich, przejściu od opieki instytucjonalnej do opieki w miejscu zamieszkania oraz włączenia społecznego populacji Romów.

Spotkanie Związku Miast Bałtyckich dotyczące opieki środowiskowej

Tartu, Estonia, 30-31 maja
“Jak rozbudować usługi środowiskowej dla zagrożonych grup?” to jedno z kluczowych pytań spotkania Komisji Zdrowia i Spraw Społecznych, zorganizowanego przez członka ESN, władze miasta Tartu w Estonii, w którym brała udział Lisa Schöenberg z ESN. Celem spotkania była wymiana informacji

o dobrych praktykach związanych z opieką środowiskową dla różnych grup klientów – osób niepełnosprawnych, seniorów, dzieci i rodziny oraz osób bezdomnych - w obszarze morza Bałtyckiego. W przykładach dobrych praktyk znalazły się między innymi użycie technologii w domu, nowe formy zaangażowania obywatelskiego oraz współpraca służb. Delegaci dyskutowali też na temat wagi współpracy pomiędzy państwem opiekuńczym i społecznościami lokalnymi oraz na temat ich odpowiedzialności, jeśli chodzi o tworzenie usług środowiskowych.

Członkowie ESN mogą uzyskać dostęp do aktualności i innych zasobów oraz zabrać głos w dyskusjach po zalogowaniu do Members' Area pod adresem www.esn-eu.org/members-login

“W naszej pracy, polegającej na wspieraniu najbardziej zagrożonych ludzi w naszym społeczeństwie, zwłaszcza w czasach oszczędności, nie możemy już polegać na jednostronnych rozwiązaniach. Gdy różne jednostki służb społecznych, NGO oraz sektora prywatnego pracują razem w celu osiągnięcia wspólnego celu, wnoszą one wkład w budowę bardziej aktywnej i opiekuńczej społeczności.”
Christian Fillet,
wiceprzewodniczący ESN

Wybór priorytetów przyszłej działalności Forum członkowskie

W dniach 14-15 listopada ESN zorganizowało specjalne spotkanie w Brukseli z reprezentantami organizacji członkowskich z 28 krajów. Wydarzenie dało członkom ESN unikalną możliwość uczenia się osiągnięć sieci z ostatnich trzech lat oraz pozwoliło na ustalenie priorytetów działalności ESN na następny okres, czyli lata 2014-2017.

W trakcie pierwszej części spotkania członkowie ESN przyjrzeni się wspólnie głównej działalności sieci w ciągu ostatnich trzech lat, dzieląc się swoimi doświadczeniami z naszych ostatnich seminariów, spotkań grup roboczych oraz szkoleń, oraz refleksjami na temat ich własnej pracy.

Druga sesja dotyczyła europejskiego kontekstu społecznego, politycznego oraz ekonomicznego. Służył tutaj pomocą Stijn Hoorens, wicedyrektor RAND Europa oraz Ana Xavier z Dyrekcji

Generalnej ds. Gospodarczych i Finansowych Komisji Europejskiej. Sesja ta wywołała dyskusję na temat zrównoważenia finansów publicznych, kształtu usług oraz innych kluczowych spraw mających wpływ na przyszłą działalność ESN.

Drugi dzień forum dotyczył przyszłości i koncentrował się na ustaleniu priorytetów następnego czteroletniego cyklu. Z uwagi na to, że coraz więcej ludzi jest zagrożonych biedą i wykluczeniem społecznym z uwagi na połączenie takich czynników, jak wiek, deprawacja, pochodzenie etniczne, niepełnosprawność lub problemy ze zdrowiem, członkowie ESN pracowali w grupach w celu ustalenia kwestii kluczowych dla służb społecznych w ciągu życia klientów/według grup klientów.

Kolejnym pytaniem było to, jak ESN powinien pracować nad wybranymi priorytetami. Członkowie ESN zmagali się z nim szukając sposobów na polepszenie współpracy wewnątrz sieci, zwiększenie świadomości na temat

polityki UE oraz możliwości finansowania projektów ze środków unijnych oraz zachęcenia do włączenia badań i dowodów w pracę ESN.

“Spędziłem w ESN niemal osiem fantastycznych lat i cieszę się, że mogłem odegrać swoją rolę w rozwoju sieci i jej sukcesie. ESN ma dobrą reputację w Brukseli, wielu zaangażowanych członków oraz wspaniały zespół w swoim biurze w Brighton”.

Stephen Barnett, dyrektor ds. polityki

Tematy prac ESN na lata 2014-2017

- **Planowanie społeczne oraz zlecenie usług**
- **Inwestowanie w służby pomocy dzieciom**
- **Zdrowie psychiczne i dobrostan**
- **Badania oraz praktyka oparta na dowodach**
- **Starzenie się i opieka**
- **Samodzielność oraz aktywne włączenie społeczne**
- **Przywództwo i innowacyjność w służbie publicznej**
- **Wymiar socjalnych Europy 2020**

www.esn-eu.org

**European
Social
Network**

Social Services
in Europe

European Social Network
Victoria House
125 Queens Road
Brighton BN1 3WB
United Kingdom

Tel: +44 (0) 1273 739 039
Fax: +44 (0) 1273 739 239
Email: info@esn-eu.org
Web: www.esn-eu.org